

Forord

At blive bedt om at være fagredaktør på en bog er som at blive inviteret til at være regissør på en skabelsesproces. Skabelsen af en historie, der – ligesom det gode teaterstykke – skal gøre beskueren/læseren klogere. Den historie, der skal bringe oplysning, udvide perspektivet og vise, at verden er mere end det, der lå ligefor. Nu er det jo ikke blot en historie, der fortælles i denne bog; men en saglig af-dækning af det sammensatte begreb »anerkendende ledelse«. Bogens saglighed rækker ud imod flere fagligheder: filosofi, sociologi og psykologi, og er som sådan en bred, velfunderet og samlæsende nuancering af et begreb, der som tiden er gået var blevet for ensidigt, let og primitivt defineret. På den måde er bogen måske alligevel en historie. En forvandlingshistorie om et begreb, der gik fra at være et unuanceret salgskoncept til at være et vedkommende, interessant og velbegrundet begreb, der repræsenterer forståelse af, indstillinger til og holdninger imellem mennesker i arbejdslivet.

»Anerkendende ledelse« er et begreb, der, som så mange andre fænomener i den postmoderne managementverden, kom til at leve sit eget liv i teoretisk snæversyn, der var mere styret af markedets krav om »instant satisfaction« – kortvarig glæde og hurtigtgjente penge – end af faglighed og etik. Men nu foreligger denne bog med fokus på dette emne. Meget er blevet ændret fra de første udkast til det endelige manus, men ét har stået fast hele tiden: Inge Schützsack Holms motivation og ide. Inge har fastholdt og insisteret på, at bogen skulle være en grundig, nuanceret, fagligt kritisk – men ikke sekterisk – beskrivelse af begrebet »anerkendende ledelse«. Inge er ligesom jeg og en hel del andre psykodynamisk organisationspsykologisk arbejdende konsulenter stødt på medarbejdere – både ledende og udførende – der har måttet betale en pris i forbindelse med chefer, der har fulgt en hurtig og lavtflyvende trend. Chefer, der mere

eller mindre pludseligt har taget en ny stil til sig og er blevet »anerkendende«. Det kan skabe indignation og forargelse, som kun bliver produktiv, hvis det bringes videre til en oprigtig undren og undersøgelse. Det er sket for Inge, og den bog, der ligger foran læseren, er en grundig og udogmatisk behandling af fænomenet. Den slår fast, at anerkendende ledelse, alene forstået som bevidst selektiv perception og deraf følgende sproglig ros, ikke nødvendigvis opfattes som anerkendende af modtageren. Det kan opleves betydelig mere bekræftende og anerkendende at få en opsang, hvis den repræsenterer autentisk investering af følelser i relationen. Det kan kræve langt mere anerkendelse, tro og tillid at indgå i forpligtende forhold til andre mennesker i situationer, der kalder mere på ris end ros. Der kan ikke snydes med autenticitet i følelsesmæssige relationer. Det vil komme for en dag, hvis det alene er ord. Bogens styrke er, at vejen frem til denne påvisning er solidt gennearbejdet og overordentlig solidt hjemlet.

Opgaven som fagredaktør har bragt mig i nærkontakt med det store stykke arbejde, Inge har leveret, hvor tanke og ide skulle omformes til konkret struktur og tekst. Det har været en gave at være med på denne rejse, hvor der både er blevet hugget og klippet tå og hæl – men hvor der også er dukket overraskende klarhed og indsigt op. Jeg takker for den tillid, der er blevet vist mig, og jeg takker for den viden, der er blevet mig til del ved læsning og diskussioner. En af de tilbagevendende og mere generelle diskussioner, vi har ført, har været i forhold til spørgsmålet om, hvordan man bringer en faglig drøftelse videre. Hvor tydeligt skal man stå på en kritik, der nedlægger det bestående? Hvor direkte skal man trække tæppet væk under andres åbenlyst tynde logikker? Hvor markant skal man føre egne holdninger og argumenter frem? Hvad kommer man længst med? – og hvad vil længst sige? Et af mine spørgsmål undervejs har været – når jeg i sagens tjeneste har været Djævelens advokat: Hvem frygter du at blive uvenner med, hvis du bliver endnu tydeligere og endnu skarpere? Inge svarede på måder, der gjorde os begge kloge. At ville bringe noget frem, som i sit udgangspunkt er kritisk mod det bestående, er en uundgåelig del af den kreative proces. Man risikerer venner, beundrere, fjender og gemenheder. Man må ustandselig arbejde mellem nedbrydning og opbygning: Hvor meget skal

afvises, før der kan pilotes til nyt fundament? Inge har balanceret. Og gjort det godt. Det er svært som læser at undgå at skulle tænke og tage stilling selv. Man bliver uvægerlig klogere af at læse denne bog. Derfor hører bogen til i kategorien »nødvendige bøger«.

Bogen kan læses på forskellig måde. Man kan følge kapitlernes overskrifter og dykke ned der, hvor man har sin hovedinteresse. Det er fristende at anbefale traditionel læsning fra start til slut, fordi bogen er struktureret som en rejse, hvor det forrige sted giver mening og lys til dér, hvor man nu befinder sig. Uanset hvad der måtte passe en bedst, så er jeg sikker på, at læsningen vil føre lyst til »mer-læsning« med sig. Jeg kan kun ønske læseren god fornøjelse.

Ulla Charlotte Beck

Sorø, januar 2010